

LANDSCHAPPELIJK INPASSINGSPLAN

OUDEWAL 115-115A - WARMENHUIZEN

Colofon

Landschappelijk inpassingsplan

Projectnummer: EX.15.1207

Versie: Concept

IDN: NL.IMRO.XXXX.XXXXX-ON01

Datum: 1 september 2016

Opdrachtgever:

Melkveehouderij De Moel
Oudewal 115
1749 CC Warmenhuizen

Locatie:

Oudewal 115 te Warmenhuizen

Opdrachtnemer:

Agrifirm Exlan
Noordeinde 31
7941 AC Meppel
088-4882929

Postbus 1033
7940 KA Meppel

Projectleider:

Ir. E. Wind
T: 06-55741592
E: evert.wind@exlan.nl

Uitvoering:

Ing. A.S. Dijkstra
T: 088-4882902
E: age.sjoerd.dijkstra@exlan.nl

Collegiale check:

Ing. J.M. Miellet

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN AGRIFIRM EXLAN.

Inhoudsopgave

Toelichting

1 Inleiding	4
2 Beleidskader	5
3 Omgevingskwaliteiten	9
3.1 Topografische ligging van het plangebied	10
3.2 Kenmerken van de omgeving en het plangebied	11
4 Landschappelijke inpassing	17
4.1 Situering bedrijfsperceel, bebouwing en beplantingsstructuren	17
4.2 Beheer en onderhoud	18
Bijlage	22
Verbeelding landschappelijke inpassing	22

1

Inleiding

Voorliggende landschappelijke inpassing is onderdeel van de partiële herziening van het bestemmingsplan voor de locatie Oudewal 115-115a te Warmenhuizen. Het bestemmingsplan wordt partieel herzien om de uitbreiding van het bestaande melkveebedrijf en de wijziging van de bestemming van een tweede bedrijfswoning van wonen naar plattelandswoning mogelijk te maken. Ruimtelijke kwaliteit vormt één van de voorwaarden om het bedrijf te mogen uitbreiden. Conform artikel 15 van de provinciale Ruimtelijke Verordening (Ruimtelijke kwaliteitseis) dient een landschappelijke inpassing te worden opgesteld. Voorliggende rapportage betreft de Landschappelijke inpassing.

2

Beleidskader

In dit hoofdstuk worden de voorwaarden en eisen vanuit het gemeentelijke en provinciale beleid en regelgeving weergegeven. Dit beleid en regelgeving vormt het kader voor het opstellen van de landschappelijke inpassing.

2.1 Gemeentelijk beleid en regelgeving

Ter plaatse van het plangebied vigeert het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied Harenkarspel' van de gemeente Schagen. De provincie heeft een reactieve aanwijzing gegeven op dit bestemmingsplan. Voor het onderhavige plan heeft dit echter geen gevolgen. Het plangebied aan de Oudewal 115 is gelegen in een gebied met de bestemming 'Agrarisch met waarden'. Ter plaatse van het bedrijfsperceel is in het bestemmingsplan grotendeels een bouwvlak opgenomen voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf met een grondgebonden bedrijfsvoering. Binnen deze bestemming mogen gebouwen worden opgericht ten behoeve van een veehouderij. De woning op het adres Oudewal 115a heeft binnen het bestemmingsplan een bestemming voor wonen.

De ligboxenstal past binnen de regels van het bestemmingsplan, m.u.v. de bouwhoogte. De ligboxenstal heeft een bouwhoogte van 11,7 m. Het huidige bestemmingsplan bevat echter een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid om de vorenvermelde bouwhoogte mogelijk te maken. De overige genoemde te realiseren bouwwerken passen niet binnen het aan de locatie Oudewal 115 toegekende bouwvlak.

Om de strijdigheid met het bestemmingsplan op te heffen wordt een juridisch-planologische procedure doorlopen in de vorm van een partiële herziening van het bestemmingsplan.

2.2 Provinciaal en gemeentelijk beleid en regelgeving

Het voor decentrale overheden en private partijen juridisch bindende beleid en regelgeving wordt geboden door de Ruimtelijke Verordening. Elk ruimtelijk plan waarvoor een procedure gevolgd wordt dient te voldoen aan de regelgeving in deze Verordening. Onderstaand is de voor de voorliggende landschappelijke inpassing relevante regelgeving weergegeven.

Ruimtelijke Verordening provincie Noord Holland

Artikel 15 Ruimtelijke kwaliteitseis ingeval van verstedelijking in het landelijk gebied en voor windturbines

1. Een bestemmingsplan dat voorziet in nieuwe verstedelijking of uitbreiding van bestaande verstedelijking als bedoeld in de artikelen 12, 13, 13a en 14 in het landelijk gebied, voldoet aan de uitgangspunten zoals vermeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (PS d.d. 21 juni 2010) ten aanzien van:
 - a. de kernkwaliteiten van de verschillende landschapstypen en aardkundige waarden als bedoeld in artikel 8;
 - b. de kernkwaliteiten van de bestaande dorpsstructuur waaraan wordt gebouwd;
 - c. de openheid van het landschap daarbij inbegrepen stilte en duisternis;
 - d. de historische structuurlijnen;
 - e. cultuurhistorische objecten.

2. De toelichting van een bestemmingsplan geeft aan in welke mate ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde functies rekening is gehouden met:
 - a. de ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap;
 - b. de ordeningsprincipes van het landschap;
 - c. de bebouwingskarakteristieken (architectuur, stedenbouw, openbare ruimte) ter plaatse;
 - d. de inpassing van de nieuwe functies in de ruimere omgeving (grotere landschapseenheid);
 - e. de bestaande kwaliteiten van het gebied (inclusief de ondergrond) als hiervoor bedoeld en de maatregelen die nodig zijn om negatieve effecten op deze kwaliteiten op te heffen in relatie tot de nieuwe functies.
3. Een bestemmingsplan dat voorziet in bestemmingen en regels die het bouwen of opschalen van een of meer windturbines binnen de op kaart 9 en op de digitale verbeelding ervan aangegeven herstructureringsgebieden mogelijk maken voldoet aan de uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit zoals vermeld in het beleidskader wind op land (PS 15 december 2014).
4. In het kader van de bestemmingsplanprocedure als bedoeld in het eerste lid wordt de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling (ARO) om advies gevraagd over plannen met grote impact.
5. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen ten aanzien van de uitgangspunten als bedoeld in het eerste lid teneinde te garanderen dat de ruimtelijke kwaliteit toeneemt.

Conclusie

Het onderhavige plan betreft geen stedelijke uitbreiding in de zin van artikel 12, 13, 13a en 14 van de Verordening. Het onderhavige plan betreft namelijk geen 'stedelijke ontwikkeling in het landelijk gebied' (uitbreiding van een agrarisch bedrijf betreft geen verstedelijking van het landelijk gebied). In artikel 26 (Gebied voor grootschalige landbouw) wordt echter alsnog naar de voorwaarden in artikel 15 verwezen. De landschappelijke inpassing is conform de voorwaarden opgesteld.

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De Leidraad Landschap en Cultuurhistorie geeft aan welke kernkwaliteiten van landschap en cultuurhistorie van provinciaal belang zijn. Provinciale Staten willen dat deze kwaliteiten op een zorgvuldige wijze worden meegenomen bij nieuwe ontwikkelingen waar nut en noodzaak van zijn onderbouwd. Of veranderingen wel of niet plaatsvinden is eigenlijk geen discussiepunt, het gaat om de wijze waarop, de mate waarin en de vormgeving ervan. De provincie gebruikt deze leidraad bij de ontwikkeling van eigen ruimtelijke plannen en bij de beoordeling van de ruimtelijke kwaliteit van gemeentelijke plannen.

Landschapstypen als basis

De provincie omschrijft ruimtelijke kwaliteit aan de hand van de volgende kernkwaliteiten van het landschap: aardkundige waarden, archeologische waarden en tijdsdiepte (tezamen 'Ondergrond'), historische structuurlijnen, cultuurhistorische objecten, openheid en stilte en donkerte (tezamen 'Landschaps-DNA') en 'Dorps-DNA'.

Beeldkwaliteitsplan Westfriese Omringdijk

Het plangebied ligt vlakbij de Westfriese Omringdijk. De Westfriese Omringdijk heeft de status van provinciaal monument. Deze status beschermt alleen het dijklichaam zelf. De provincie Noord-Holland streeft naar 'behoud door ontwikkeling', wat inhoudt dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan het behoud en de versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke waarde en het karakter van de Westfriese Omringdijk. Als toetsingskader voor ontwikkelingen die het dijklichaam raken en voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving ervan, heeft de provincie het 'Beeldkwaliteitsplan Westfriese Omringdijk' opgesteld.

De beleving van de landschappelijke waarde wordt bepaald door een aantal ruimtelijke karakteristieken:

- de openheid rondom de dijk;
- zicht van en naar de dijk;
- de continuïteit van het dijkprofiel;
- de relatie tussen de dijk en zijn kralen (waarmee een reeks van aan de dijk gerelateerde cultuurhistorische elementen wordt bedoeld);
- de afwisseling van de kralen;
- de herkenbaarheid van de verschillende dijktracés.

In het beeldkwaliteitsplan wordt de dijk ingedeeld in verschillende deelgebieden. Twee van deze deelgebieden maken ook deel uit van Harenkarspel. Dit betreft het deel langs het Noord-Hollandsch Kanaal en het deel dat in het beeldkwaliteitsplan 'Boven het landschap' wordt genoemd (tussen Schoorldam en Kolhorn, via Schagen). Het plangebied is gelegen in dit laatste deel.

Het gedeelte van de dijk ten noorden van Schoorldam is zeer kenmerkend door het grillige verloop vol bochten en wielen. De hoogte van de dijk en de openheid van het landschap maken een zeer weids uitzicht mogelijk. Op dit traject vinden verschillende ontwikkelingen plaats ter versterking van de belevingswaarde van de dijk. Eén van deze ontwikkelingen ligt binnen het plangebied en betreft de reconstructie van 't Huys te Nuwendore. Om de openheid van dit traject van de dijk te behouden, is het van belang de agrarische functie binnen deze zone te behouden en bij nieuwe verdichtende ontwikkelingen een zo groot mogelijke afstand van de dijk te behouden.

Het beeldkwaliteitsplan voor de Westfriese Omringdijk is een provinciaal beeldkwaliteitsplan. De richtlijnen genoemd in het beleidsstuk moeten een plek krijgen binnen de instrumenten van de Wet ruimtelijke ordening en de provinciale monumentenverordening. Aan de hand van de algemene principes kunnen plannen en ontwikkelingen op en rond de onderscheiden trajecten van de Westfriese Omringdijk getoetst worden.

Beeldkwaliteitsplan Landelijk gebied Harenkarspel

In de gemeente Harenkarspel is een aantal landschappelijke en cultuurhistorische waarden en kenmerken te herkennen, waarmee rekening gehouden dient te worden bij de inpassing van nieuwe ontwikkelingen. De Westfriese Omringdijk is een belangrijk cultuurhistorisch en landschappelijke element. Het is een beeldbepalend element in het landschap door de continuïteit van de dijk en de openheid van het omliggende landschap. De betekenis van de dijk in historisch ruimtelijke zin als scheiding tussen oud land en de zee en daarna als scheiding tussen oud land en nieuw land is tevens een belangrijke aspect van de Westfriese Omringdijk. Deze dijk is dan ook aangemerkt als een provinciaal monument. Dit betekent onder andere dat aandacht wordt gegeven aan het behoud van deze dijk en haar

directe omgeving. Het landelijke gebied van Harenkarspel is een vrij open gebied, waarin per gebied verschillen bestaan in de mate waarin bebouwing voorkomt. Daarnaast bestaan er aan de westzijde van het gebied vele 'doorzichten' in de richting van de duinen. De openheid, het zicht op de duinen en de oost-west zichtrichting die hiermee samenhangt zijn kwaliteiten die behouden dienen te blijven.

Het voorliggende plan verstoort de doorzichten niet. De nieuw te realiseren bouwwerken worden gesitueerd achter de bestaande bebouwing. Vanaf het openbaar gebied zijn ze nagenoeg niet zichtbaar.

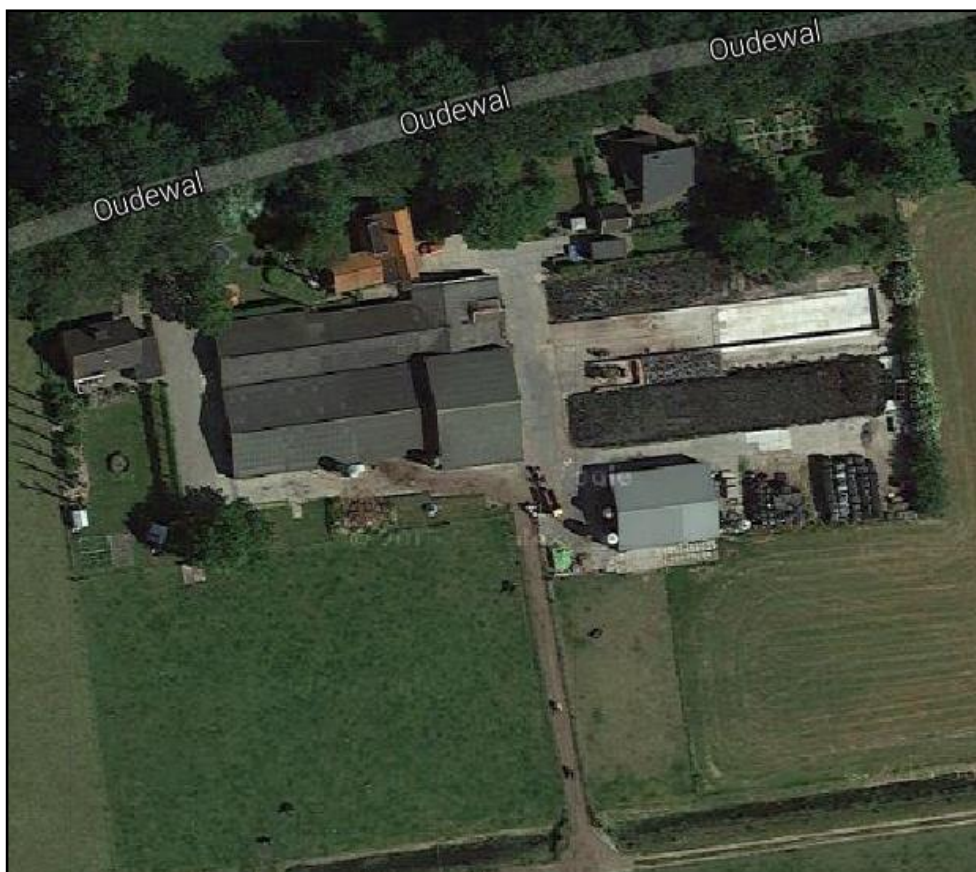
Conclusie

De voorliggende landschappelijke inpassing is opgesteld conform de in paragraaf 2.1 en 2.2 weergegeven voorwaarden en eisen.

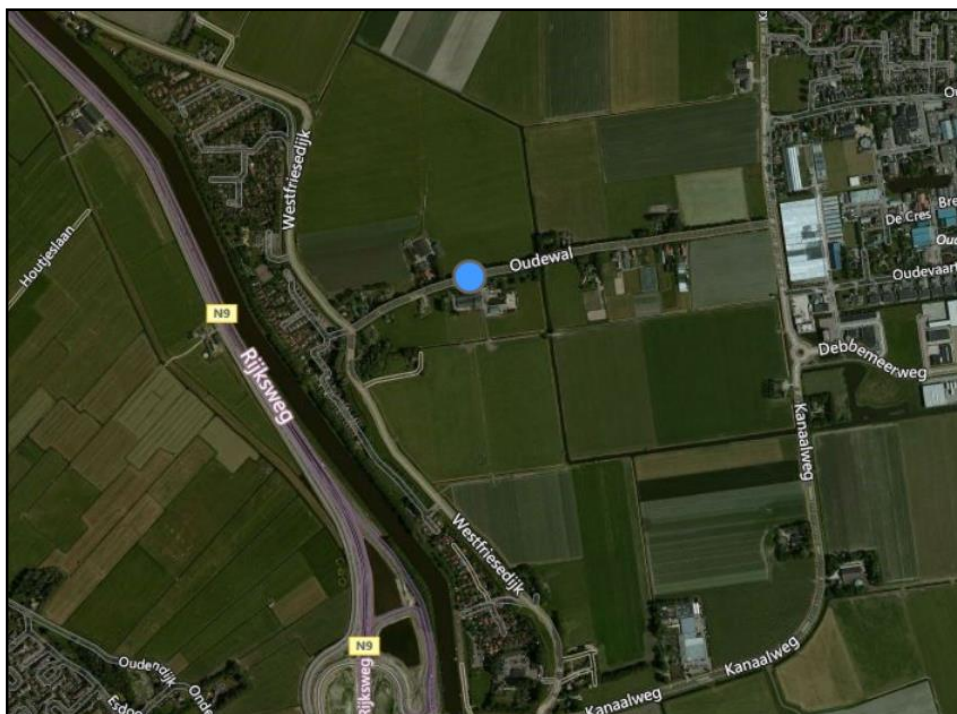
3

Omgevingskwaliteiten

In dit hoofdstuk worden de omgevingskwaliteiten weergegeven. Op basis van deze omgevingskwaliteiten wordt de doorwerking voor het onderhavige plan beschreven. Aan de hand van deze omgevingskwaliteiten is vervolgens de landschappelijke inpassing gebaseerd.

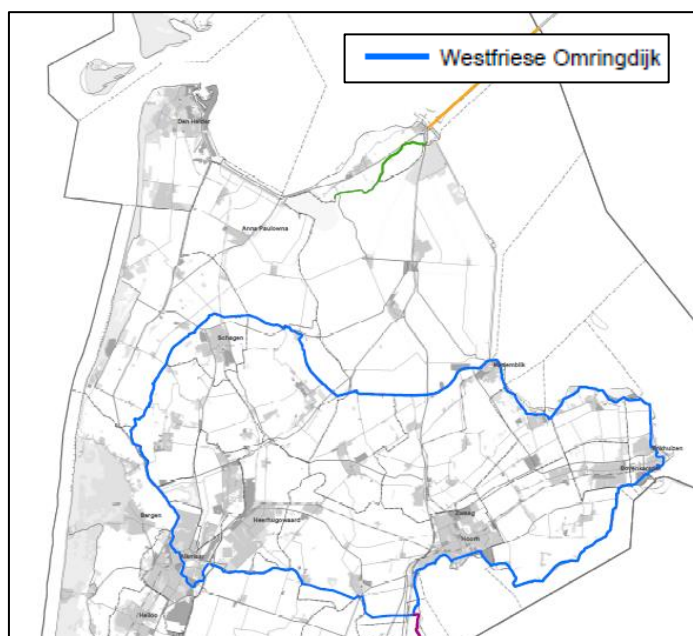
Afbeelding 1: luchtfoto plangebied

Afbeelding 2: luchtfoto omgeving plangebied

3.1 Topografische ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Schagen. Schagen is een van oudsher bestaande gemeente in de provincie Noord-Holland, sinds 2013 de naam van een fusiegemeente die bestaat uit de voormalige gemeenten Schagen, Zijpe en Harenkarspel. De gemeente Schagen bevindt zich deels in de regio West-Friesland en nabij de noordzeekust. West-Friesland betreft dat deel van Noord Holland dat door de Westfriese Omringdijk wordt omsloten (zie het met de blauwe lijn aangegeven gebied in de onderstaande afbeelding).

Afbeelding 3: Ligging Westfriese Omringdijk

Binnen de gemeente is het plangebied gelegen in Warmenhuizen. Warmenhuizen is van oorsprong een echt agrarisch dorp. Het bedrijfsperceel in het onderhavige plan is in het buitengebied aan de westzijde van Warmenhuizen gelegen, tussen de bebouwde kom van Warmenhuizen en de Westfriese Omringdijk (zie afbeelding 2).

3.2 Kenmerken van de omgeving en het plangebied

Aardkundige waarden

De verscheidenheid aan bodemeigenschappen die we nu aantreffen is het resultaat van de natuurlijke ontstaansgeschiedenis van de provincie Noord-Holland. Het gaat hierbij om de abiotische waarden van de bodem. Bovendien treffen we in de bodem sporen aan van het gebruik dat generaties voor ons achterlieten: de antropogene waarden van de bodem. Behoud van deze bodemeigenschappen betekent dat het nu en in de toekomst mogelijk is en blijft informatie aan de bodem te ontleen voor reconstructie van de ontstaanswijze van de Provincie Noord-Holland en de bewoningsgeschiedenis van de vroegere Noord-Hollanders. Conform afbeelding 4 zijn in het plangebied geen 'Aardkundige monumenten' of 'Aardkundig waardevolle gebieden' gelegen.

Afbeelding 4: Aardkundige waarden ligging van het plangebied

Archeologische waarden

De Provincie Noord-Holland wordt gekenmerkt door een rijk bodemarchief, waarvan de bewaarcondities over het algemeen gunstig zijn. Dat maakt dat bijna de gehele provincie een potentiële archeologische verwachting heeft. De archeologische waarden worden reeds beschermd door de vigerende bestemmingsplannen binnen de gemeente Schagen. In de ruimtelijke onderbouwing wordt dit deel nader verantwoord. Naar aanleiding van het uitgevoerde archeologisch bureau- en veldonderzoek hoeft er geen nader onderzoek plaats te vinden.

Historische structuren

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen van belang zijnde historische structuren aanwezig. De Westfriese Omringdijk betreft het meest in de nabijheid gelegen historische lijn en ligt op een afstand van circa 800 meter vanaf het plangebied. Het onderhavige plan oefent geen invloed uit op deze dijk.

Afbeelding 5: Historische structuren

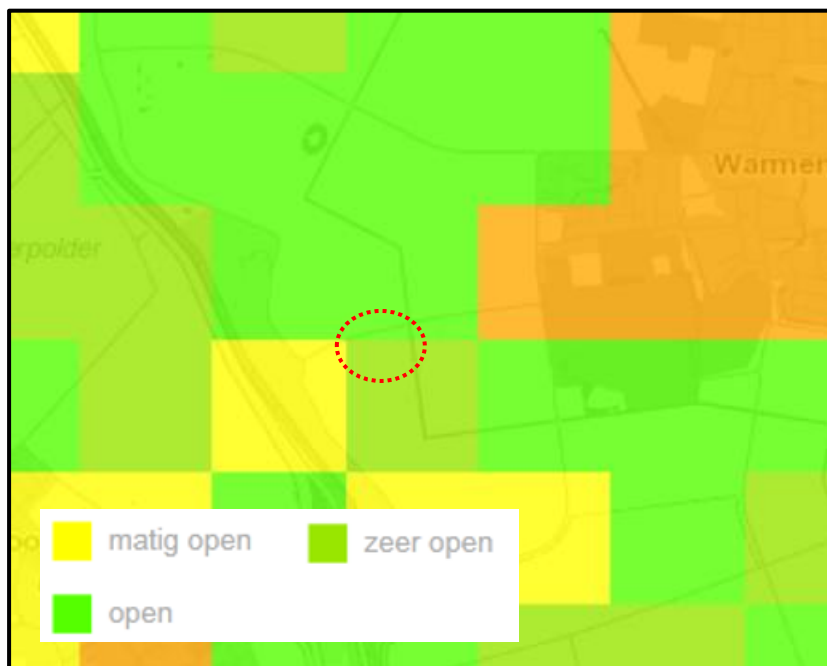
Cultuurhistorische objecten

De historische structuurlijnen zijn op hun beurt weer de dragers van de cultuurhistorische objecten. Cultuurhistorische objecten zijn medebepalend voor de identiteit en beleving van het Noord-Hollandse landschap.

In het onderhavige plangebied is zijn geen cultuurhistorische objecten gelegen.

Open gebied

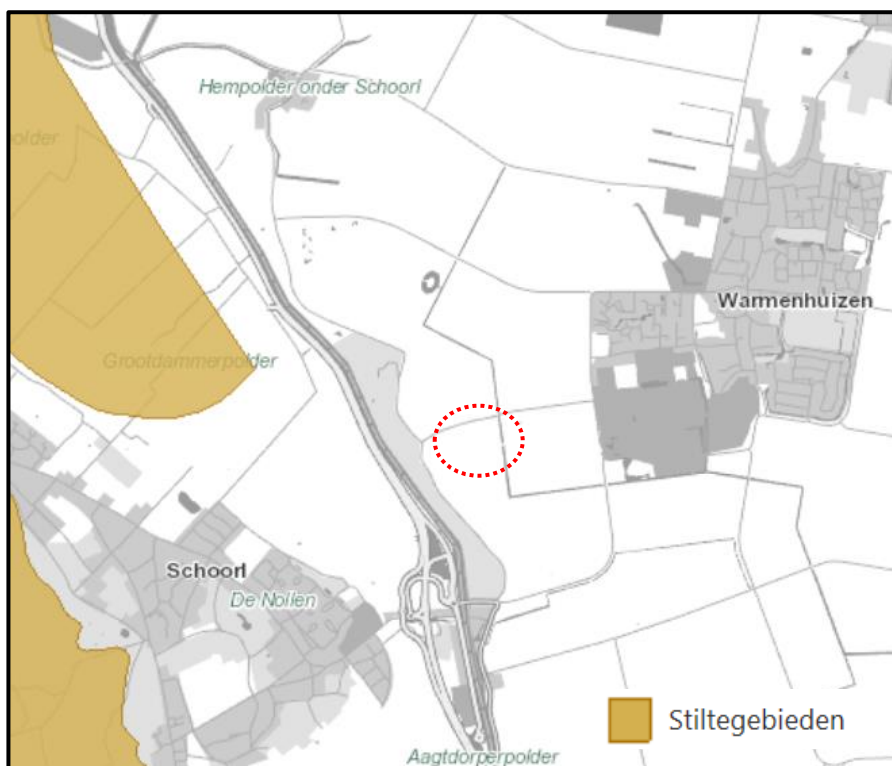
Het onderhavige plangebied is gelegen in het 'open' tot 'zeer open' gebied. Binnen de open gebieden in het landelijke gebied gelden beperkingen aan bouwhoogten van nieuwe ontwikkelingen. Gebouwen mogen niet hoger worden gebouwd dan 12 meter. In het onderhavige plan wordt niet hoger gebouwd dan 12 meter. Daarnaast voorkomen te worden dat zichtlijnen door beplantingen verdwijnen. Daarnaast is er voor gekozen om geen bovengrondse mestlo te realiseren maar een (kapitaal intensievere) mestkelder onder de nieuw te realiseren stal. Beplantingen worden uitsluitend in de vorm van een houtwal (dichte groenstructuur) gerealiseerd op locaties waar geen zichtlijnen verloren gaan. Zie voor de doorwerking van dit beleid de verbeelding van de landschappelijke inpassing.

Afbeelding 6: Openheid

Stilte en donkerte

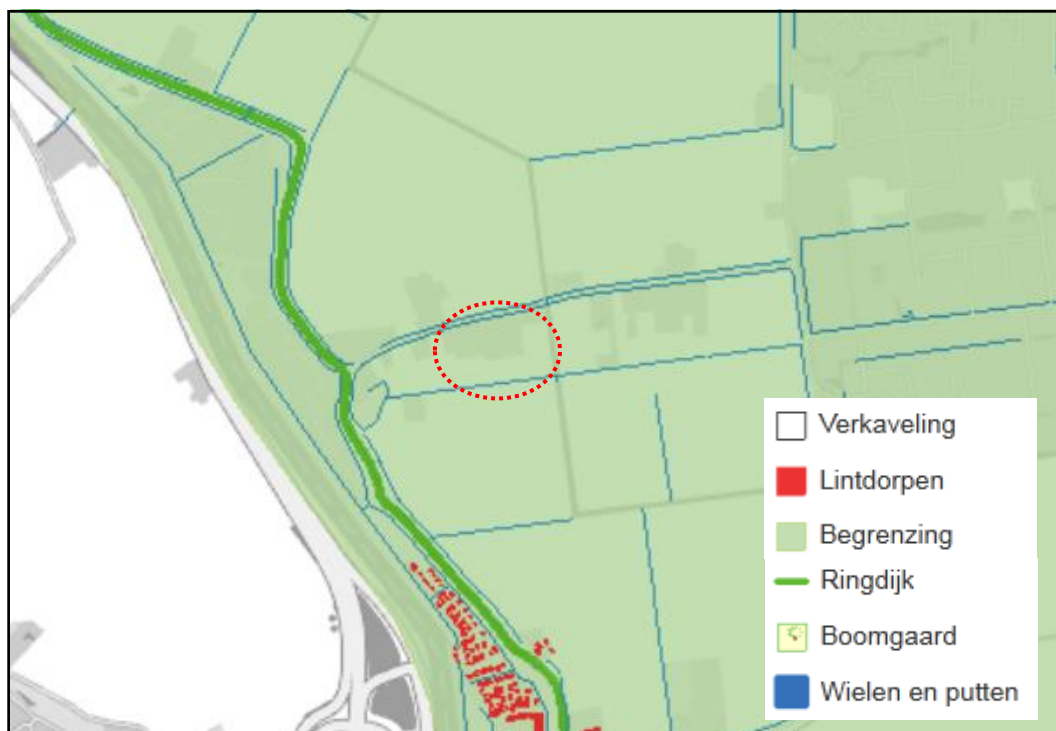
Stilte en donkerte zijn kernkwaliteiten van het landschap. In de Provincie Noord-Holland staan deze beide kwaliteiten onder druk door de hoge bebouwingsdichtheid, de vele activiteiten (zowel bedrijfsmatig en recreatief) en verkeersbewegingen (over weg, spoor en in de lucht). Stilte en donkerte dragen niet alleen bij aan de ruimtelijke kwaliteit maar ook aan de leefomgevingskwaliteit, belevingskwaliteit en milieukwaliteit. Daarnaast bevordert de aanwezigheid van stilte en donkerte de gezondheid van mens en dier. Het onderhavige plan is niet gelegen binnen een stiltegebied. Met deze gebieden hoeft derhalve geen rekening te worden gehouden in de planvorming.

Afbeelding 7: Stiltegebieden

Landschap: Oude zeekleilandschap

Het plangebied is gelegen in 'Oude Zeekleilandschap'. In het pleistoceen bestonden grote delen van Noord-Holland uit wadvlakten, doorsneden door krekken. Vanaf 5000 tot 3000 jaar geleden heeft in dit voormalig getijdengebied opslibbing van zand en klei uit zee plaatsgevonden. Door de steeds hoger opgeslibte oeverwallen woonden al in de Nieuwe Steentijd mensen en is het gebied rijk aan ondergrondse nederzettingen.

Afbeelding 8: Oude zeekleilandschap

Door de lange perioden van opslibbing ligt dit landschapstype vergeleken met het omliggend kleigebied hoog. Op de kleibodem ontwikkelde zich, na de sluiting van het Zeegat van Bergen, een omvangrijk veenpakket. Om het zeewater voorgoed buiten te sluiten is de Westfriese Omringdijk gerealiseerd en vormt nog steeds de markante begrenzing van het oude zeekleigebied. Nadien is het veen, door ontginning, klink en oxidatie, weer verdwenen waardoor het onderliggende landschap weer aan de oppervlakte kwam.

Doordat het gebied is ontgonnen als veengebied, kent het ook de ruimtelijke karakteristieken van een veengebied, met langgerekte lintdorpen, een regelmatige, opstreckende verkaveling en veel sloten, vaarten en tochten om het water af te voeren/op te slaan. De eerste ontginningen zijn meestal vanaf waterlopen uitgevoerd. Vanuit deze nederzettingen werd het land aan weerszijde ontgonnen, door loodrecht/schuin op de bewoningslinten stroken te graven. Door de ontwatering is het maaiveld verder ingeklonken. Deze structuur is in de directe omgeving van het plangebied nog steeds waarneembaar.

Het plangebied maakt deel uit van het hier boven beschreven Oude zeekleilandschap. In de omgeving is het typische structuur van het afgegraven veenlandschap nog zichtbaar. Wel is de in 1835 aanwezige fijnmazige structuur van sloten grover van structuur gemaakt door het dempen van sloten zodat de huidige gebruikers en onderhouders (de agrariërs) de gronden ten behoeve van de moderne landbouw kunnen gebruiken. Op de leggerkaart

van het Hoogheemraadschap is te zien dat van een fijnmazig slotenstructuur geen sprake meer is.

Dorps-DNA

Warmenhuizen betreft een typisch Noord-Hollands samengesteld lintdorp: Dorpen die ontstaan zijn door het aaneengroeien van verschillende linten vallen onder de categorie samengestelde linten. Linten zijn lineaire dorpen, langzaam gegroeid langs structuurdragers zoals een weg, kanaal of dijk. Deze morfologie komt in Noord-Holland het meeste voor. Warmenhuizen betreft een wegdorp.

Het boerenerf is traditioneel in te delen in “voor” en “achter”. Het “voor” was het domein van de boerin. Het lag goed zichtbaar vanaf de weg. Het voorerf werd intensief beheerd, het was het visitekaartje naar de buitenwereld. Het “achter” was het domein van de boer. Hier werd het bedrijf gerund: het vee en de stallen. Deze ordening heeft een puur bedrijfsmatige grondslag. Het achtererf werd extensief beheerd. Op een boerenerf had alles een functioneel bestaansrecht. Niets stond er zomaar, alles had zijn nut.

In het onderhavige plan wordt dan ook de stal op het achtererf geplaatst. In ruimtelijk opzicht blijven de woningen goed zichtbaar en omliggende woningen hebben op deze wijze minder overlast. Het uitzicht blijft een functioneel agrarisch bedrijfsperceel.

4

Landschappelijke inpassing

De planontwikkeling heeft een grote relatie met de kernkwaliteiten van de bestaande dorpsstructuur van Warmenhuizen en de nabijheid van de Westfriese omringdijk. Het gebied ligt tussen de bebouwde kom van het dorp Warmenhuizen en de Westfriese omringdijk in. Rijdend over de Oudewal is het plangebied zuidelijk gelegen. Het bedrijf is beeldbepalend voor de dorpsbewoners en vanaf de Oudewal gezien reeds fraai landschappelijk ingepast. Het is derhalve van belang dat het bedrijfsperceel wordt voorzien van een goede aanvulling op de al bestaande landschappelijke inpassing waarmee een juiste balans in de verscheidenheid aan landschappelijke kwaliteiten blijft behouden, en waar mogelijk wordt verbeterd.

Daarnaast is het tevens van belang dat een duurzame agrarische bedrijfslocatie ontstaat. De agrarische sector is en blijft de belangrijkste gebruiker van het buitengebied en zorgt bovendien voor het onderhoud van dat landschap en de daarvoor noodzakelijke financiering.

4.1 Situering bedrijfsperceel, bebouwing en beplantingsstructuren

Het bouwvlak ten behoeve van het bedrijfsperceel wordt uitgebreid tot maximaal 1,65 hectare. Bij het situeren van de uitbreidingsrichting van het bedrijfsperceel zijn de omliggende structuren bepalend geweest. Door een zo compact mogelijke situering van de bebouwing en voorzieningen blijft de openheid van het landschap zoveel mogelijk behouden. De planlocatie ligt op meer dan 200 meter van de Westfriese Omringdijk. Behoud van openheid is met name van belang tot en met 200 meter vanaf de Westfriese Omringdijk.

De nieuwe ligboxenstal wordt haaks op de verkavelingsrichting gesitueerd, echter parallel aan de bestaande stallen, wat qua functionaliteit, erfindeling en toekomstbestendigheid de meest logische keuze is. De bestaande begrenzing van de slotenstructuur blijft gehandhaafd. Beplanting wordt uitsluitend in de vorm van een dichte groenstructuur gerealiseerd op locaties waar geen zichtlijnen verloren gaan. Dat betekent dat deze dichte groenstructuren hoofdzakelijk aan de oost- en westzijde worden aangeplant waardoor de stallen en kuilvoeropslagen vanaf deze zijden worden ingepast in het groen. Op deze wijze wordt het zicht op de bedrijfsbebouwing vanaf de Oudewal uit het zicht ontnomen.

Beplantingssoorten

Er wordt aan zowel de oost-, west- als noordzijde in aansluiting op de bestaande beplanting een bosstruweel geplaatst bestaande uit bomen en struiken. De bomen worden aangekocht op stam uit de volle grond. De struikvormers worden aangekocht als stekjes. Er is gekozen voor gangbare soorten in de polder, bomen en struiken die goed groeien in natte gronden en een sierlijk uiterlijk hebben. Onderstaand worden de keuzes van bomen en struiken gepresenteerd en kort toegelicht. De bomen en struiken zijn afgebeeld in afbeelding 9.

Eenstijlige meidoorns [Crataegus x monogyna] 50%

De meidoorn is een kleine boom met goed herkenbare bladeren. De groene bladeren zijn gelobd (3 tot 7 lobben) en ingesneden. Op de twijgen zitten takdoornen. In het voorjaar bloeit de meidoorn rijk met geurende witte bloemen. In de herfst verschijnen er rode

vruchten aan de boom. De meidoorn wordt hoofdzakelijk als landschappelijke beplanting (inheems) toegepast in struwelen of bosplantsoenen. De meidoorn is ook geschikt als (landschappelijke) haag. De boom is minder geschikt als straatboom. Door een slechte verankering waait de boom gemakkelijk om.

Vlierbessen [Sambucus nigra] 50%

De vlierstruik is een overjarige, meestal halfhoutachtige/kruidachtige struik of heester. Het groene blad is samengesteld, oneven geveerd en heeft bij kneuzing een onaangename geur. De bladrand is gezaagd. Om vlierbessen (steenvruchten) te bekomen zijn geen mannelijke bestuivers noodzakelijk. Vlierstruiken kunnen bij sterke groei 3-8 m hoog en 3-5 m breed worden. De scheuten zijn aanvankelijk groen en met wratten bedekt. Later wordt de schors grijsachtig en vertoont talrijke scheurtjes. Onder de schors bevindt zich een tweede schors die lichtgroen van kleur is. De twijgen zijn gevuld met wit merg. Talrijke voorjarige scheuten, welke het jaar erop bloemen dragen. De witte schermbloemen verschijnen in mei-juni en zijn bruikbaar voor limonade te maken.

Afbeelding 9: Meidoorn en vlierbes

4.2 Beheer en onderhoud

Het aanplanten van een houtwal of singel kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor 2- tot 3-jarig bosplantsoen met de maat 60-80 tot 80-100 cm hoogte. Voordat de bomen en struiken kunnen worden aangeplant, dient de grond losgemaakt te worden (frozen).

De verschillende soorten dienen in groepen aangeplant te worden, waarbij er tenminste 7 stuks per soort een groep vormen. Boomvormers dienen in het midden van de singel aangeplant te worden. In de eerste twee jaar na de aanplant kan het in droge periode noodzakelijk zijn de jonge aanplant water te geven. Vraat en/of begrazing van vee moet voorkomen worden.

Houtsingels en houtwallen kunnen het best worden onderhouden middels hakhoutbeheer. Bij hakhoutbeheer wordt de begroeiing in een cyclus van 8 tot 20 jaar aan de grond (20 cm) afgezet. Als onderhoud uitblijft, groeien houtwallen uit tot rijen hoge bomen zonder ondergroei. De boomvormers in de singels dienen éénmaal, na 10 jaar, uitgedund worden zodat de gewenste boomafstand van 8 tot 10 meter bereikt wordt.

Om variatie in leeftijd te krijgen kan bij het beheer zo nu en dan een plant intact gehouden worden. Ecologisch gezien is een begroeiing het meest waardevol als er zoveel mogelijk

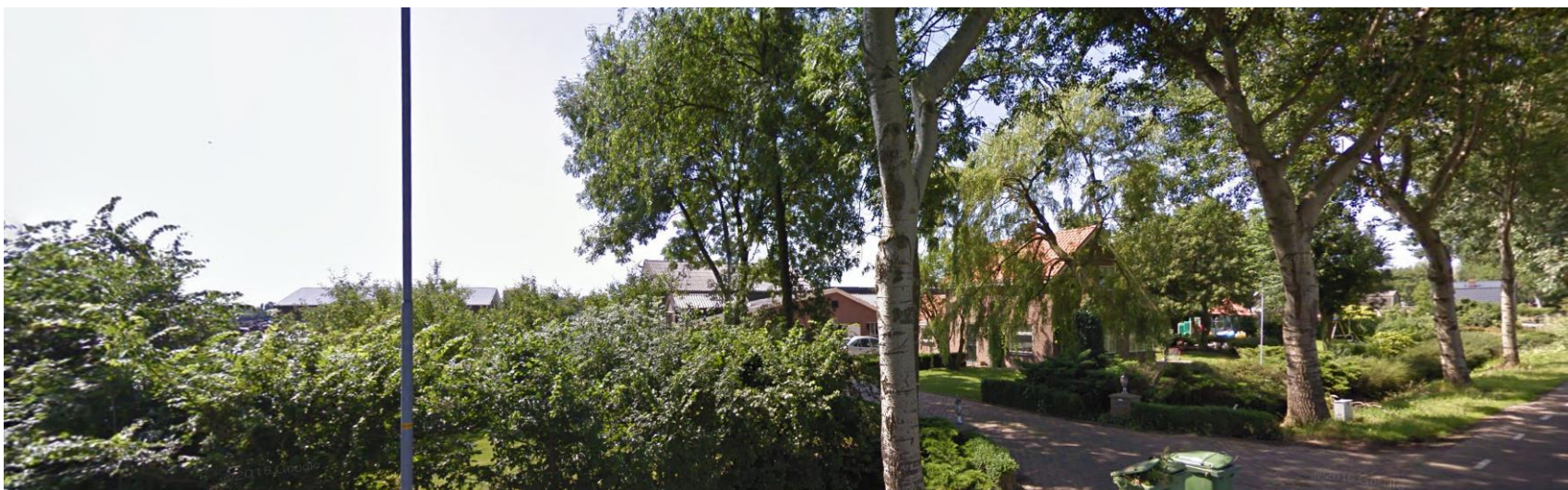
variatie is: oude bomen naast pas uitlopende stobben, een goed ontwikkelde boom-, struik- en kruidlaag, meerdere soorten bomen en struiken. Door slechts een deel van de houtwal groepsgewijs onder handen te nemen kan ook variatie in leeftijd verkregen worden. Ook kunnen dieren zich dan terugtrekken in het behouden gedeelte.

De zaag- en afzetwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen, in de periode tussen 1 september en 1 april. Het snoeimateriaal kan afgevoerd worden of opgehoopt in de houtsingel achter blijven.

Het verdient de aanbeveling de bomen op stam aan te kopen. Om de takvrije stam te verkrijgen moeten er de eerste 10 tot 15 jaar regelmatig takken weggesnoeid worden. De bomen vergen verder weinig onderhoud. Onderhoud kan worden beperkt tot het verwijderen van dode takken om uitwaaien te voorkomen en het verwijderen van overhangende takken.

Bijlage 1

Foto's locatie

Bijlage 2

Verbeelding landschappelijke inpassing

